

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

OTR1005L Állampolgári ismeretek

Kollokvium, 2024/25/2. félév

A tantárgy teljesítésével a hallgató lokálpatriotizmusa megerősödik, személyiségébe beépülnek a nemzeti közösséghez tartozás, a hazaszeretet emocionális összetevői. Ismeri a demokratikus jogállam működésének alapvető sajátosságait, alapvető kötelezettségeit. Ismeri a magyar állam alapvető intézményeinek feladatkörét és működését, értelmezi a törvényalkotás folyamatát. Megismeri a kurzus témájának a NAT , a kerettantervek és az érettségi követelményekhez való illeszkedését.

Az előadásokon történő részvétel tekintetében a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSz) rendelkezései az irányadók.

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése: Vizsgára bocsátás feltétele:
a kollokvium típusa: szóbeli (a hallgató által húzott tételen alapulva)

Szóbeli vizsga témakörei:

1. A kurzus témájának illeszkedése a NAT, a kerettantervek és az érettségi követelmények rendszeréhez
2. Államforma, kormányforma, államszerkezet
3. Politikai részvétel, képviselő, hatalommegosztás. Jogállamiság-felfogások, demokrácia-értelmezések
4. A magyar állam intézményei: a törvényhozó hatalom
5. A magyar állam intézményei: a végrehajtó hatalom
6. A magyar állam intézményei: államfői jogkörök, feladatok
7. A magyar állam intézményei: a bírósági és ügyészségi szervezetrendszer
8. Közpénzügyek (fiskális és monetáris politika, adórendszer)
9. Az Alkotmánybíraskodás története, modelljei. A magyar alkotmánybíróság története, felépítése feladatai, hatáskörei
10. Az alapjogok rendszere, osztályozása
11. Az Alaptörvény felépítése, fontosabb módosításai
12. Állampolgári jogok és kötelességek
13. A jövő nemzedékei iránti felelősségvállalás
14. Összegzés, tanulságok levonása

Irodalomjegyzék:

Magyarország Alaptörvénye

Dezső Márta - Fűrész Klára - Kukorelli István - Papp Imre - Sári János - Somody Bernadette - Szegvári Péter - Takács Imre: Alkotmánytan I. 2007.

Dworkin, Ronald: Mi a demokrácia?

Kaposi József: Állampolgárságra, demokráciára nevelés, Történelemtanítás. Online történelemdidaktikai folyóirat, (L.) Új folyam VI. – 2015. 3–4. szám, http://epa.oszk.hu/01900/01954/00017/pdf/EPA01954_tortenelemtanitas_06_03_02_Kaposi.pdf

Majtényi László - Szabó Máté: Alkotmányjog - Elektronikus tananyag. Eötvös Károly Közpolitikai Intézetet, 2005.

Pénzes Ferenc: Közpolitika. Segédanyag igazgatásszervezőknek.

Pozsár-Szentmiklós Zoltán – Somody Bernadette (szerk.): Alkotmányos Alapok. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft, Budapest, 2015.

Sólyom László: Normahierarchia az alkotmányban. Közjogi szemle, 2014/1. 1-7.

Szabó Miklós: A modern állam megszerveződése. In: Szabó Miklós (szerk.): Bevezetés a jog- és államtudományokba. Miskolc, 2012. 261-279.

Szente Zoltán: Az Alaptörvény (2012–2015). In: Jakab András - Gajduschek György (szerk.): A magyar jogrendszer állapota, 212-242. 2016.

Tóth Gábor Attila: II. Az alkotmányról: fékező bizalmatlanság és gyorsító bizalom; V. A szabad szólásról: gyűlöletbeszéd és befogadó társadalom. In: Tóth Gábor Attila: A jogok törvénye. Értekezések az alkotmányos szabadságról. Gondolat Kiadó, Budapest, 2014.

Trócsányi László – Schanda Balázs (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba. Az Alaptörvény és Magyarország alkotmányos intézményei. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft, Budapest, 2014.

Letölthető dokumentumok

Nemzeti Alaptanterv:

<https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/3288b6548a740b9c8daf918a399a0bed1985db0f/megtekintes> (A Magyar Közlöny 2020. január 31-I (17.) száma; 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet)

Történelem kerettantervek: https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat

Hatályos érettségi és vizsgakövetelmények:

https://www.oktatas.hu/koznevelés/erettsegi/altalanos_tajekoztatás/vizsgakövetelmények2017

Az érdemjegy kialakításának módja:

az érdemjegy a szóbeli felelet értékelésén alapul

Nyíregyháza, 2025. február 5.

Dr. Szoboszlai György
főiskolai docens